

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4C/427/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312207592
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6312207592.5

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno sudcom JUDr. Ondrejom Kekeňákom, PhD., v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711 proti odporcovi T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, K., toho času na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníkom Mgr. Petrom Zelenčíkom, pracovníkom Okresného súdu Brezno, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu, HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom Lúčna 2123/1, Partizánske, IČO: 42 305 675, zast. JUDr. Viliam Glézl, advokát so sídlom Nemčianska 25, Banská Bystrica, o zaplatenie 129,09 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet navrhovateľa vedený v Tatra banke, a.s., č. ú. : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX sumu vo výške 129,09 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 129,09 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 03.09.2012 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 248,95 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia, ako aj priznania náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil v podstate tým, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi. Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení a všeobecnými podmienkami.

Odporca bol povinný v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve/dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu, ktorá mu vznikla v dôsledku nesplnenia povinností odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je teda odporca sankcionovaný za nedodržanie konkrétne určených povinností, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. z dodatku k zmluve o pripojení a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené/á z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia odporcovi).

Keby odporca splnil svoju povinnosť riadne a včas uhradiť cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal proti záväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón/koncové zariadenie, príp. program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu.

Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 248,95 Eur, ktorú odporca neuhradil.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vo výške 248,95 Eur na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa XX.XX.XXXX medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telecom, a.s. ako postupcom. Uvedená zmluva a prílohy k nej sú evidované v registri tunajšieho súdu pod sp. zn. Spr. 188/2012.

Navrhovateľ k návrhu priložil zmluvu o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúru č. XXXXXXXXXXXX, tlačivo na fotodokumentáciu identifikačných dokladov záujemcu a všeobecné obchodné podmienky spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. z 01.02.2009.

Navrhovateľ svojím podaním doručeným súdu dňa 19.12.2012 vzal návrh v časti istiny vo výške 119,86 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 119,86 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Uviedol, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi telekomunikačné zariadenie zn. Nokia 3110 za cenu 1,- Sk s DPH (0,03 Eur), pričom štandardná cena tohto zariadenia v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení s dodatkom k nej bola 129,12 Eur. Vzhľadom na tieto skutočnosti si navrhovateľ uplatňuje zmluvnú pokutu len do výšky štandardnej ceny mobilného telefónu, ktorý bol poskytnutý odporcovi za zľavnenú cenu. Zároveň navrhovateľ predložil cenník mobilných telefónov ku dňu 03.03.2008, dodatok k zmluve o pripojení zo dňa 01.03.2008 a faktúry č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX.

Na základe výzvy súdu navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 16,50 Eur.

Tunajší súd vydal platobný rozkaz č.k. 4C/427/2012-30 zo dňa 21.01.2013, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 129,09 Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 129,09 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia, ako aj povinnosť nahradiť mu trovy konania.

Dňa 04.04.2013 bol súdu doručený návrh na vstup HLAS-u SPOTREBITEĽA, občianskeho združenia so sídlom J. Bánika 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu z dôvodu ochrany spotrebiteľských práv odporcu v konaní pred súdom.

Uznesením č.k. 4C/427/2012-51 zo dňa 02.05.2013 tunajší súd zrušil platobný rozkaz č.k. 4C/427/2012-30 zo dňa 21.01.2013.

Súd doručil oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania právnemu zástupcovi navrhovateľa a odporcovi s tým, že odporcu vyzval, aby súdu v lehote 10 dní oznámil, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu, pričom bol upozornený, že ak v stanovenej lehote súhlas nevyjadrí, súd nebude predpokladať, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasí. Výzva bola odporcovi doručená do vlastných rúk dňa 04.10.2013. Odporca na výzvu nereagoval.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C/427/2012-65 zo dňa 21.01.2014 nepripustil vstup vedľajšieho účastníka HLAS-u SPOTREBITEĽA, občianskeho združenie so sídlom J. Bánika 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675, zast. JUDr. Viliam Glézl, advokát so sídlom Nemčianska 25, Banská Bystrica do konania na strane odporcu.

Podaním doručeným súdu dňa 06.02.2014 podal vedľajší účastník odvolanie proti uzneseniu č.k. 4C/427/2012-65 zo dňa 21.01.2014, v ktorom žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C/427/2012-79 zo dňa 10.04.2014 ustanovil Mgr. Petra Zelenčika, súdneho tajomníka Okresného súdu Brezno, za opatrovníka odporcovi, ktorého pobyt sa aj napriek vykonaným pokusom súdu nepodarilo zistiť a súdu ostáva naďalej neznámy.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17Co/755/2014-82 zo dňa 23.07.2014 zmenil uznesenie tunajšieho súdu č.k. 4C/427/2012-65 zo dňa 21.01.2014 tak, že návrh navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účastníctva subjektu HLAS-u SPOTREBITEĽA, občianskeho združenia so sídlom J. Bánika 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu zamietol.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.11.2014 sa vedľajší účastník na strane odporcu vyjadril k návrhu na začatie konania. V podaní uviedol, že navrhovateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu vyvodil z bodu 4 dodatku zmluvy o pripojení. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne sa tak malo stať aj vo veci

Okresného súdu Komárno vedenej pod sp.zn. 13C/125/2012, Okresného súdu Rimavská Sobota vedenej pod sp.zn. 12C/33/2013 a tiež v mnohých ďalších konaniach.

Vedľajší účastník ďalej uviedol, že povinnosť v zmysle § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak bola rozhodnutím súdu určená za neplatnú, sa vzťahuje aj na právneho nástupcu dodávateľa, t.j. na navrhovateľa v predmetnom konaní. Taktiež poukázal na skutočnosť, že povinnosť v zmysle § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. neznamená len zákaz pre dodávateľa a jeho právneho nástupcu uvádzať ustanovenia obsahujúce neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluvách uzatváraných po právoplatnom vyhlásení podmienky za neprijateľnú, ale v zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 575/2009 Z.z. (ktorým bolo ustanovenie § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. do nášho právneho poriadku zavedené), najmä zákaz ďalej neprijateľnú zmluvnú podmienku aplikovať voči spotrebiteľovi formou jej uplatnenia na súde alebo z titulu jej existencie prijať akékoľvek plnenie. Ak by teda dodávateľ alebo jeho právny nástupca (navrhovateľ) napriek vyššie uvedeným skutočnostiam uplatnil plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, jeho nárok je v priamom rozpore so zákonom, a konajúci súd musí žalobu uplatňujúcu plnenie z takejto zmluvnej podmienky zamietnuť, pričom už nie je potrebné, aby opätovne zdôvodňoval jej neprijateľnosť. Takáto zmluvná podmienka je teda absolútne neplatná § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. a konajúci súd ju v súlade so závermi rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-618/10 zo dňa 14.06.2010 nemôže nijako moderovať.

Na základe vyššie uvedených skutočností je súd povinný bez ďalšieho nároku navrhovateľa na plnenie vyplývajúce zo zmluvnej pokuty zamietnuť bez osobitnej potreby ďalšieho odôvodňovania jej neprijateľnosti.

Vedľajší účastník ďalej uviedol, že v prípade, ak konajúci súd napriek uvedenému má pochybnosti o tom, či zmluvná pokuta uplatňovaná v návrhu spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - odporcu, je potrebné poukázať na skutočnosť, že navrhovateľ si od odporcu uplatňuje sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti, ktorá zostáva nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov; zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie si uplatní dodávateľ rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa teda prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje), alebo naopak, ak spotrebiteľ neuhradí mesačný poplatok len čiastočne. Dodávateľ (a ani jeho právny nástupca) teda nezohľadňujú hodnotu a ani mieru závažnosti porušenia zmluvných povinností.

Vedľajší účastník ďalej uviedol, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný len jeden účastník zmluvy. Dodávateľ teda nie je nijako sankcionovaný za prípadné porušenie zmluvných povinností na jeho strane, čo sa nedá

povedať o spotrebiteľovi, ktorý je sankcionovaný za neprimerane široko určený okruh rôznych porušení zmluvy, dodatku alebo všeobecných obchodných podmienok, a to všetko bez ohľadu na závažnosť ich následkov. Rovnakým spôsobom je teda spotrebiteľ sankcionovaný napríklad za opakované nezrealizovanie paušálnej platby alebo za zrealizovanie paušálnej platby nižšou sumou. Navyše, znenie predmetného ustanovenia umožňuje dodávateľovi aj opakovane ukladať zmluvnú pokutu aj opakovane.

Vo svojom podaní ďalej uviedol, že formulácia uvedená v dodatku k zmluve o pripojení pod citovaným bodom 4 (použitie slova najmä) signalizuje, že sa vzťahuje na neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nejasnosť uvedenej zmluvnej podmienky nevyklučuje vyrubenie zmluvnej pokuty v najrôznejších situáciách bez ohľadu na to, aké malo toto porušenie zmluvných povinností následky a či vôbec malo negatívne následky. Preto môže dodávateľ túto zmluvnú pokutu vyrubiť tak v prípade, ak reálne od zmluvy odstúpil z dôvodu, že spotrebiteľ si povinnosti z nej počas jej existencie vôbec neplnil, ako aj v prípade, ak sa spotrebiteľ dostal do omeškania s jedinou paušálnou platbou, ktorú v následne v rámci nasledovnej platby uhradil, alebo tiež v prípade, ak dodávateľovi v lehote 7 dní neoznámil zmenu osobných údajov. Pokiaľ nie je okruh porušení zmluvných povinností vo vzťahu k oprávneniu uplatniť si zmluvnú pokutu stanovený, spotrebiteľ pri podpise zmluvy zároveň nedokáže zhodnotiť prípadné riziko vstupu do zmluvného vzťahu s dodávateľom a na opačnej strane nič dodávateľovi nebráni zmluvnú pokutu uplatňovať i šikanóznym spôsobom. Navyše, ustanovenie o zmluvnej pokute v citovanom znení neobchádza ani aspekt neurčitosti, čo robí toto dojednanie absolútne neplatné (§ 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb.).

Nad rámec uvedeného vedľajší účastník doplnil, že absolútna neplatnosť uvedeného dojednania o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení vyplýva aj zo skutočnosti, že na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností, ale aj následné vypojenie SIM karty zo strany podniku. Z uvedeného potom vyplýva, že vznik nároku na zmluvnú pokutu je v tomto prípade podmienený ďalšou právnou skutočnosťou. Zmluvnú pokutu však možno dohodnúť vždy len ako nepodmienujú; nemožno kumulovať dva predpoklady, t. j. napr. porušenie povinnosti dlžníkom aj veriteľom alebo vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu viazať kumulatívne tak na porušenie zmluvnej povinnosti, ako aj na následné zrušenie zmluvy napr. odstúpením od nej. Predmetné dojednanie o zmluvnej pokute teda odporuje kogentnému ustanoveniu § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. a ako také je neplatné podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo/2575/2010 zo dňa 10.01.2011 alebo rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo/2720/2011 zo dňa 19.10.2011). Navyše, podľa názoru vedľajšieho účastníka nie je prípustné v spotrebiteľskej zmluve, aby o vzniku práva na zmluvnú pokutu rozhodovalo konanie alebo nekonanie len jednej zmluvnej strany tak, ako je to v posudzovanom prípade (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co/379/2013).

K vyjadreniu navrhovateľa zo dňa 17.12.2012 uviedol, že predmetom zmluvy o pripojení v znení jej dodatku bola okrem iného aj kúpa mobilného telefónu odporcom za účastníkmi dohodnutú kúpnu cenu. Z takto formulovaného predmetu zmluvy o pripojení nie je zrejmé zvýhodnenie odporcu. Podľa názoru vedľajšieho účastníka sa nejedná o navrhovateľom tvrdené zvýhodnenie (benefit) odporcu, keď účastníci zmluvy sa dohodli na cene predmetu (mobilného telefónu) bez ohľadu na pultovú cenu totožného mobilného telefónu v iných zmluvných vzťahoch, čo zrejme súvisí aj s obchodnou taktikou právneho predchodcu navrhovateľa, cieľom ktorej je získanie maximálneho množstva zákazníkov. Možno teda zhrnúť, že účastníci zmluvy o pripojení v znení jej dodatku sa dohodli na kúpnej cene telefónu v sume 0,03 Eur. Kúpna zmluva, predmetom ktorej bol predaj predmetného telefónu, bola včlenená do dodatku k zmluve o pripojení, nadobudla platnosť podpisom dodatku k zmluve o pripojení a bola zaväzujúca zaplacením kúpnej ceny a odovzdaním predmetného mobilného telefónu odporcovi. Od uvedenej kúpnej zmluvy je potom potrebné odlišovať záväzok odporcu zotrvať v právnom vzťahu s dodávateľom po dohodnutú dobu a v rámci tejto doby si plniť svoje zmluvné povinnosti. Po dobu viazanosti totiž odporca nesplácal cenu mobilného telefónu, keď túto riadne zaplatil pri uzavretí dodatku k zmluve o pripojení a odovzdaním mobilného telefónu sa stal jeho vlastníkom, ale platil za poskytnutie telekomunikačných služieb právnym predchodcom navrhovateľa. Správnosť záveru o tom, že skutočná cena mobilného telefónu bola cena dohodnutá účastníkmi zmluvy o pripojení dokladuje aj simulovaná situácia, keď v prípade neodstrániteľnej vady odporcom zakúpeného mobilného telefónu by odporcovi vznikol nárok len na vrátenie sumy 0,03 Eur za vadný telefón, teda sumy, ktorú plnil právny predchodcov navrhovateľa pri zakúpení mobilného telefónu, a nie na vrátenie tabuľkovej sumy stanovenej právnym predchodcom navrhovateľa. Navyše, ak by právny predchodca navrhovateľa mobilný telefón za cenu 0,03 Eur

odporcovi neposkytol, nie je zrejmé, či by odporca s právnym predchodcom navrhovateľa do právneho vzťahu vôbec vstúpil.

Záverom vedľajší účastník žiadal súd, aby návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 92,18 Eur.

Podaním doručeným súdu dňa 28.01.2015 sa navrhovateľ vyjadril k skutočnostiam, ktoré vedľajší účastník uviedol vo svojom podaní. K tvrdeniam vedľajšieho účastníka o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 9 Co/31/2012-157 zo dňa 19.03.2013, v ktorom sa konajúci súd nestotožnil s právnym názorom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16 Co/33/2012 zo dňa 16.04.2014.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to zmluvy o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúry č. XXXXXXXXXXXX, tlačiva na fotodokumentáciu identifikačných dokladov záujemcu, všeobecných obchodných podmienok spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. z 01.02.2009, cenníku mobilných telefónov ku dňu 03.03.2008, dodatku k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúr č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, ako aj vyjadrení účastníkov konania.

Na základe takto vykonaných dôkazov zistil v podstate tento skutkový stav :

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. (ďalej podnik), IČO: 35 705 019 uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. na dobu neurčitú v súlade s ustanovením článku 13 bod 1 všeobecných podmienok. Predmetom zmluvy bol záväzok podniku poskytnúť odporcovi SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX a programom služieb Vo Veľkom 100. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky dodávateľa a cenník služieb.

Dňa XX.XX.XXXX uzavrel podnik s odporcom dodatok k zmluve o pripojení k SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX na dobu určitú, a to na 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy, ktorým sa zaviazal poskytnúť odporcovi program služieb Vo Veľkom 100 za protihodnotu stanovenú cenníkom spoločnosti mesačne po dobu 24 zúčtovacích období nasledujúcich po dni účinnosti dodatku, mobilný telefón Nokia 3110 black pri dobe viazanosti 24 mesiacov. V rámci dodatku bola dojednaná aj zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur, ktorá mala byť odporcovi uložená pri naplnení podmienok podľa bodu 4 dodatku.

Podnik predloženou faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 15.08.2009, vyfakturoval odporcovi sumu 248,94 Eur (zmluvná pokuta) za neuhradenie poplatkov za služby poskytované podnikom v celkovej výške 203,52 Eur, ktoré ale nie sú predmetom tohto konania.

Notárskou zápisnicou N 185/2010, Nz 21791/2010 zo dňa 17.06.2010 osvedčujúcou priebeh mimoriadneho valného zhromaždenia sa rozhodlo o zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava, oddiel: Sa, vložka č.: 1238/B, zrušenou bez likvidácie. Zmluva o zlúčení bola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice N 187/2010, Nz 21818/2010 zo dňa 17.06.2010, na základe ktorej prebrala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 ako univerzálny právny nástupca celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zanikajúcej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vo výške 248,95 Eur na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 16.12.2011 medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. ako postupcom. Uvedená zmluva a prílohy k nej sú evidované v registri tunajšieho súdu pod sp.zn. Spr. 188/2012.

Odporca ku dňu podania návrhu na súde dlžnú sumu v plnej výške napriek výzve navrhovateľa neuhradil.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) zákona č. 40/1964 Zb., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku

Podľa § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 545 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 545a zákona č. 40/1964 Zb., neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. (ďalej podnik), IČO: 35 705 019 uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. na dobu neurčitú v súlade s ustanovením článku 13 bod 1 všeobecných podmienok. Predmetom zmluvy bol záväzok podniku poskytnúť odporcovi SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXX a programom služieb Vo Veľkom 100. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky dodávateľa a cenník služieb.

Dňa XX.XX.XXXX uzavrel podnik s odporcom dodatok k zmluve o pripojení k SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXX na dobu určitú, a to na 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy, ktorým sa zaviazal poskytnúť odporcovi program služieb Vo Veľkom 100 za protihodnotu stanovenú cenníkom spoločnosti mesačne po dobu 24 zúčtovacích období nasledujúcich

po dni účinnosti dodatku, mobilný telefón Nokia 3110 black pri dobe viazanosti 24 mesiacov. V rámci dodatku bola dojednaná aj zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur, ktorá mala byť odporcovi uložená pri naplnení podmienok podľa bodu 4 dodatku.

Zmluvu o pripojení v znení dodatku zo dňa XX.XX.XXXX možno v súlade s ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. s ohľadom na povahu zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia piatej hlavy Občianskeho zákonníka.

Podnik predloženou faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 05.09.2009, vyfakturoval odporcovi sumu 248,94 Eur (zmluvnú pokutu) za neuhradenie poplatkov za služby poskytované podnikom v celovej výške 203,52 Eur, ktoré ale nie sú predmetom tohto konania.

Ako jednoznačne vyplýva z dokladov predložených k návrhu, odporca porušil svoje povinnosti uvedené v bode 1 písm. b) a bodu 2 dodatku zmluvy o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX tým, že riadne a včas neuhradil cenu za dohodnuté služby podniku v celkovej výške 203,52 Eur, v dôsledku čoho vznikol podniku nárok na zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur tak, ako bola dojednaná v tabuľke č. 1 dodatku a ktorá bola vyúčtovaná odporcovi faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2009.

Notárskou zápisnicou N 185/2010, Nz 21791/2010 zo dňa 17.06.2010 osvedčujúcou priebeh mimoriadneho valného zhromaždenia, sa rozhodlo o zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava, oddiel: Sa, vložka č. 1238/B, zrušenou bez likvidácie. Zmluvou o zlúčení vo forme notárskej zápisnice N 187/2010, Nz 21818/2010 zo dňa 17.06.2010 prebrala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 ako univerzálny právny nástupca celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zanikajúcej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretou dňa 16.12.2011 medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telecom, a.s. ako postupcom.

V podaní doručenom na tunajší súd dňa 17.12.2012 navrhovateľ vzal návrh v časti istiny vo výške 119,86 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 119,86 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

Predmetom konania ostalo rozhodnutie súdu o povinnosti odporu zaplatiť navrhovateľovi sumu 129,09 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 129,09 Eur od 06.09.2009 do zaplatenia, ako aj rozhodnutie o navrhovateľom uplatnenom nároku nahradiť mu trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku zaplatenom za návrh na začatie konania vo výške 16,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia.

Odporca ku dňu podania návrhu na súde žalovanú sumu napriek výzve navrhovateľa neuhradil. Keďže odporca navrhovateľovi faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2009, po jej krátení navrhovateľom vo výške 129,09 Eur, neuhradil, súd ho zaviazal na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 129,09 Eur tak, ako sa domáha navrhovateľ.

Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatnil voči odporcovi aj úroky z omeškania v zákonnej výške v zmysle nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Nakoľko odporca neuhradil dlžnú čiastku vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v lehote splatnosti, dostal sa s úhradou svojich záväzkov voči navrhovateľovi do omeškania. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že v návrhu uplatňované úroky z omeškania majú oporu v nariadení vlády SR č. 87/1995 Zb., ako aj v ustanovení § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Preto aj uvedený nárok navrhovateľovi priznal v plnom rozsahu.

Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj vtedy, keď porušením povinnosti veriteľovi alebo dlžníkovi nevznikla škoda.

Zaplatením zmluvnej pokuty sa účastník zmluvy nezbavuje záväzku a nemôže ani odstúpiť od zmluvy. Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v tom, že hrozba majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas, ho má viesť k včasnému a riadnemu plneniu. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec alebo iba čiastočne alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť.

Okrem toho, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať vždy písomnú formu, inak by bola neplatná (§ 40 ods. 1 Obč. zákonníka), musí byť v nej určená výška pokuty alebo spôsob, akým sa určí, aby o tom v budúcnosti nevznikli pochybnosti.

Zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka, ale ani z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007. Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv, nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom.

Pojem „neprimerane vysoká zmluvná pokuta“ obsahuje s účinnosťou od 01.01.2008 nielen § 301 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.%2523301'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Obchodného zákonníka, ale aj ust. § 545a <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523545a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k úprave stanovenej v § 54 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252354'&ucin-k-dni='30.12.9999'> vetá prvá Občianskeho zákonníka nesmú sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou odchýliť od úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa.

Zmluvná pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty.

Pokiaľ má vymáhaná sankcia charakter zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve, je treba rozlišovať medzi neplatnosťou zmluvného dojednania o zmluvnej pokute podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a jej neplatnosťou ako neprimeranej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka pre „neprimerane vysokú sumu“ sankcie. Zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve môže byť neplatná ako neprimeraná zmluvná podmienka napriek tomu, že v prípade nespotebiteľskej zmluvy by jej dojednanie bolo v súlade s dobrými mravmi. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie.

Platnosť dohody o zmluvnej pokute v nespotebiteľských zmluvách môže súd skúmať tak z hľadiska splnenia podmienok uvedených v ust. § 544 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523544'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a násl. Občianskeho zákonníka, ale aj z dôvodov upravených v § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi. V spotrebiteľských zmluvách však môže byť dôvodom pre absolútnu neplatnosť zmluvného dojednania o zmluvnej pokute aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky v prípade, že požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka).

Súd je toho názoru, že pokiaľ má byť sankciou preskúmanou podľa uvedeného ustanovenia zmluvná pokuta, neobmedzuje sa súd len na preskúmanie toho, či jej výška zodpovedá uhradzovanej - reparačnej funkcii, ale aj funkcii sankčnej. Vyplýva to aj z formulácie tohto ustanovenia, ktoré sa vzťahuje aj na zaplatenie „neprimerane vysokých súm ako sankcie“. Zmluvnú pokutu možno považovať

za primerane vysokú sankciu, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečovanej sumy (uhradzovacia funkcia), ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (sankčná funkcia). Znamená to, že súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy.

Zákonná úprava o zmluvnej pokute v nespotebiteľských zmluvách má osobitnú úpravu postupu súdu v prípade zistenia, že zmluvná pokuta bola dohodnutá v neprimerane vysokej výške (§ 545a Obč. zákonníka). Toto ustanovenie vzhľadom k osobitnej úprave v § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka nie je použiteľné v spotrebiteľských zmluvách. Pokiaľ takouto sankciou je dohoda o zmluvnej pokute, môže byť takéto ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy neplatné ako neprijateľná zmluvná podmienka. Keďže neplatnosť sa týka dohodnutej zmluvnej podmienky, nie je možné v prípade záveru o neprijateľnosti dohody o zmluvnej pokute súčasne aplikovať moderačné právo súdu podľa § 545a <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523545a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka.

Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle § 53 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo.

V tejto súvislosti je treba poukázať aj na čl. 4 ods. 1 Smernice Rady (ES) 93/13/EHS <aspi://module='EU'&link='31993L0013'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

V podstate rovnaký obsah má ust. § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010. Podľa neho pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa nemá prihliadať len na samotný text zmluvy a všeobecných obchodných podmienok dodávateľa, ale aj na širšie súvislosti, ktoré charakterizujú samotné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy a na obsah ostatných podmienok zmluvy.

Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co/31/2012 zo dňa 19.03.2013).

V preskúmvanej veci bol odporcovi na základe Zmluvy o pripojení v znení dodatku k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX poskytnutý mobilný telefón v predajnej cene 129,12- Eur, ako aj program služieb Vo veľkom 100, za ktorý sa zaviazal platiť cenu určenú cenníkom právneho predchodcu navrhovateľa. Odporca teda na základe zmlúv uzavretých so právnym predchodcom navrhovateľa od neho prevzal huteľnú vec v hodnote 129,12 Eur, teda v hodnote, ktorá nie je vo výraznom nepomere k dojednanej zmluvnej pokute vo výške 248,95 Eur, tobôž ku krátenej zmluvnej pokute vo výške 129,09 Eur, berúc na ohľad aj dohodnutý program služieb, platby za ktorý sú po dobu 24 mesiacov taktiež zmluvnou pokutou kryté. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti nebolo možné považovať výšku zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú sankciu spojenú s nesplnením záväzku odporcu.

Z hľadiska posudzovanej primeranosti sankcie tvorenej dohodnutou zmluvnou pokutou je právne relevantná taká výška, ktorá zahŕňa aj prípad, keď kupujúci spotrebiteľ nezaplatí predávajúcemu nič ani za zakúpené technologické zariadenie, ani z titulu minimálnej ceny služby za dobu viazanosti.

Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečovanej sumy (napr. kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (napr. úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený), nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. v platnom znení. Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty nie je možné neprihliadať k trhovej cene telefónu, a teda k majetkovému prospechu, ktorý získal odporca tým, že kúpil toto zariadenie za akciovú cenu. Odporca mal možnosť si zakúpiť toto zariadenie u právneho predchodcu navrhovateľa za ich predajnú cenu bez akejkoľvek viazanosti, avšak dal prednosť uzavretiu zmluvy o pripojení spojenej s kúpou zmluvou uvedeného zariadenia za akciovú cenu, ktorého výška bola dôvodom vzniku zmluvného záväzku odporcu prijímať služby od žalobcu minimálne vo výške dohodnutej v zmluve počas obdobia 24 mesiacov. Tým, že odporca nezaplatil fakturované ceny za služby, porušil svoju zmluvnú povinnosť, čo podľa zmlúv o pripojení a ich dodatkov má za dôsledok vznik povinnosti odporcu zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu.

Ako vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16 Co/33/2012 zo dňa 16.4.2012, súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, a preto neplatnú podľa § 53 ods. 5 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, dohodu o zmluvnej pokute, ktorá zaväzovala žalovaného spotrebiteľa k jej zaplateniu „počas celej doby viazanosti“, a to aj v prípade, ak si spotrebiteľ plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované dodávateľom a riadne platil ich úhradu až do doby „krátko pred uplynutím doby viazanosti“, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady, mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty podľa uvedených rozhodnutí nerozlišuje medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. Podľa tohto názoru musí byť platné dojednanie zmluvnej pokuty také, že toto musí byť primeranou sankciou zohľadňujúcou čiastočné plnenie zo služby zo zmluvy o pripojení, ku ktorémukoľvek dátumu počas doby viazanosti, ku ktorému spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť, čo podľa zmluvy je dôvodom pre vznik práva na zmluvnú pokutu.

Tento názor pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty neposudzuje skutočnú predajnú cenu technického zariadenia, ktoré spotrebiteľ kúpil za symbolickú akciovú cenu naviazanú na dobu viazanosti, počas ktorej sa spotrebiteľ zaviazal platiť za dodávané služby cenu najmenej v dohodnutej výške, resp. stanovenej cenníkom dodávateľa. Obe tieto položky predstavujú minimálnu výšku ujmy, ktorú dodávateľ pri uzatváraní zmluvy zabezpečil zmluvnou pokutou. Pokiaľ výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprekračuje neprimerane súčet peňažného vyjadrenia oboch týchto položiek, podľa stavu existujúceho ku dňu uzavretia uvedených zmlúv, nie je daný dôvod pre záver o neprimeranosti, a preto neplatnosti dojednaní o zmluvnej pokute.

Preto sa má primeranosť zmluvnej pokuty v sporoch s takýmto predmetom posudzovať porovnaním s výškou potenciálnej ujmy vyčíslenej ku dňu uzavretia zmluvy, a nie podľa ujmy reálne existujúcej ku dňu vzniku práva na zmluvnú pokutu.

Dojednanie výšky zmluvnej pokuty osobitne k jednotlivým dňom počas celej dohodnutej doby viazanosti meniacej sa v závislosti od plynutia doby viazanosti, nie je podmienkou primeranosti zmluvnej pokuty v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, a preto nie je možné ani čokoľvek obdobné od navrhovateľa alebo jeho právneho predchodcu požadovať. Navyše takto dojednaná zmluvná pokuta by nemohla plniť svoj účel donútiť zmluvnú stranu (v tomto prípade odporcu) k splneniu povinností, na ktorých plnenie sa zaviazal v zmluve o pripojení.

K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na

skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať).

Pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp. zn. 4 Cdo/98/2010).

V súlade so závermi uvedenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu, ako aj v súlade s právnymi princípmi, na ktorých je založený právny poriadok Slovenskej republiky, je vylúčená pravá retroaktivita spočívajúca v aplikácii súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyhlásená zmluvná podmienka za neprijateľnú aj na tie zmluvné podmienky, ktoré sú obsahom zmlúv, ktoré boli uzavreté v súlade s platnými právnymi predpismi pred právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, ktorým súd vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

Teda ak v predmetnom prípade bola v rámci dodatku k zmluve o pripojení SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX dojednaná zmluvná pokuta za porušenie zmluvných povinností vo výške 248,95 Eur, jej neskoršie vyrubenie (faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2009) a uplatňovanie v súdnom konaní nemôže predstavovať porušenie ustanovenia § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., keďže súdne rozhodnutie Okresného súdu Bardejov č. k. 4 C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011, na ktoré sa vedľajší účastník odvoláva, bolo vyhlásené a nadobudlo právoplatnosť viac než dva roky po dojednaní predmetnej zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení.

Súd musí poukázať aj na nedôvodnú argumentáciu vedľajšieho účastníka dôvodovou správou k zákonu č. 575/2009 Z.z. (ktorým bolo ustanovenie § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. do nášho právneho poriadku zavedené), ktorá by mala umožniť aplikovať pravú retroaktivitu na predmetný vzťah. Tu je potrebné konštatovať, že dôvodová správa nemá záväznú povahu a predstavuje len jeden z prameňov poznania práva, resp. výkladový prostriedok, ktorý nám umožňuje pochopiť zámery zákonodarcu pri tvorbe predmetnej právnej normy. Dôvodovú správu nie je možné v žiadnom prípade použiť ako argument k takej aplikácii práva, ktorá by smerovala proti fundamentálnym princípom, na ktorých je postavené súkromné právo, ako napr. zákaz priamej retroaktivity.

Tunajší súd sa rovnako nestotožňuje so závermi uvedenými v rámci rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17 Co/379/2013, na ktoré vedľajší účastník vo svojom vyjadrení odkazuje. Skutočnosť, že na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností, ale aj následné vypojenie SIM karty zo strany podniku, nestačí na vyslovenie záveru o neplatnosti takto dojednanej zmluvnej pokuty. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty spĺňa nároky, ktoré sú na neho kladené ustanoveniami § 544 a § 545 zákona č. 40/1964 Zb., a preto súd nevidí dôvod na vyslovenie neplatnosti zmluvnej pokuty z tohto dôvodu.

Dôvod uvádzaný vedľajším účastníkom, a to neurčitosť zmluvnej pokuty, by mohla byť dôvodom na vyslovenie jej neplatnosti z dôvodu neurčitosti, ak by nebolo možné určiť dôvod, pre ktorý navrhovateľovi

vznikol nárok na zmluvnú pokutu, resp. ak by tento dôvod nebol preukázateľný. V danom prípade je však jednoznačne identifikovateľný dôvod, pre ktorý došlo k uloženiu predmetnej zmluvnej pokuty. Odporca aj napriek tomu, že sa na to zaviazal, porušil svoje povinnosti uvedené v bode 1 písm. b) a bodu 2 dodatku zmluvy o pripojení zo XX.XX.XXXX tým, že riadne a včas neuhradil cenu za dohodnuté služby podniku v celkovej výške 203,52 Eur, v dôsledku čoho vznikol podniku nárok na zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur tak, ako bola dojednaná v tabuľke č. 1 dodatku a ktorá bola vyúčtovaná odporcovi faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2009. Skutočnosť, že zmluvná pokuta mohla byť vyrubená aj v iných bližšie neuvedených prípadoch, nemá vplyv na danú situáciu, keďže v predmetnom konaní je uplatňovaná zmluvná pokuta, na ktorú vznikol nárok právnenému predchodcovi navrhovateľa v dôsledku porušenia konkrétnej, jasne definovanej a priamo identifikovateľnej právnej povinnosti, na ktorej splnenie sa odporca v zmluve zaviazal.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Navrhovateľ si v rámci podania doručeného súdu dňa 19.12.2012 uplatnil nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh vo výške 16,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 70,10 Eur.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiady z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Súd preskúmal uplatnený nárok navrhovateľa ohľadom náhrady trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh na začatie konania vo výške 16,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 70,10 Eur a dospel k záveru, že nie je opodstatnený v plnom rozsahu.

Navrhovateľ si pri uplatnení režijného paušálu vo výške 7,63 Eur (1/100 výpočtového základu) v zmysle § 16 ods. 3 adv. tarify za jeden úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 07.12.2011 uplatnil režijný paušál v nesprávnej výške. Výpočtovým základom v zmysle 1 ods. 3 adv. tarify je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka Podľa vyjadrenia Štatistického úradu SR bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v prvom polroku 2010 vo výške 741,- Eur. Navrhovateľ si teda v danom prípade môže uplatniť, resp. má nárok na režijný paušál vo výške 1/100 výpočtového základu, čo v danom prípade predstavuje len sumu 7,41 Eur, a teda nie ním uvádzaných 7,63 Eur.

Odmena advokáta pozostáva z odmeny za dva úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 07.12.2011, podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 03.09.2012) obidva vo výške 21,58 Eur spolu s paušálnou náhradou nákladov 7,41 Eur za prvý úkon a 7,63 za druhý úkon, a uplatnenou 20 % sadzbou DPH (základ dane $21,58 \cdot 2 + 7,41 + 7,63 = 58,20$ Eur) vo výške 11,64 Eur, čo spolu predstavuje sumu 69,84 Eur v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 15 písm. a), c) § 16 ods. 3, a § 18 ods. 3 Advokátskej tarify.

V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby, alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi (v režime § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 O.s.p.) otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 O.s.p.) celkovú otázku, z akej časti bol ten-ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzati žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 vyvodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy totiž platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 1. 2011, sp. zn. 6 M Cdo/19/2010).

Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdu zobral svoj návrh na začatie konania späť, napr. bez udania dôvodu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2 M Obdo/4/2010).

Vzhľadom na to, že navrhovateľ zobral návrh čiastočne späť, pričom dôvody späťvzatia neuviedol, zavinil tým z procesného hľadiska, že konanie muselo byť v tejto časti zastavené. Zavinenie možno

posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Vzhľadom na vyššie citované uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky platí, že kto zaviniť čiastočné zastavenie konania, má ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu.

V danom prípade tak súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Pre účely určenia pomery úspechu medzi účastníkmi súd vyčíslil uplatňovanú pohľadávku navrhovateľa ku dňu podania návrhu dňa 03.09.2012. Navrhovateľ požadoval zaplatiť istinu vo výške 248,95 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 Eur odo dňa 06.09.2009 do zaplattenia, ktorý po vyčíslení ku dňu podania návrhu (03.09.2012) predstavuje 316,10 Eur.

Navrhovateľovi bol predmetným rozhodnutím priznaný voči odporcovi nárok spočívajúci v istine vo výške 129,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 129,09 Eur od 06.09.2009 do zaplattenia, ktorý po vyčíslení ku dňu podania návrhu predstavuje 163,91 Eur.

Z uplatnenej celkovej sumy 316,10 Eur (do podania návrhu) bolo navrhovateľovi priznaných 163,91 Eur (vyčíslené do podania návrhu). Navrhovateľov úspech tak predstavoval v percentuálnom vyčíslení 51,85 % a neúspech 48,15 %; navrhovateľ bol teda v predmetnej veci úspešnejším účastníkom konania. Po odrátaní úspechu navrhovateľa v konaní od jeho neúspechu (51,84 % - 48,15 %), tento účastník má právo na náhradu 3,70 % trov konania. S ohľadom na úspech navrhovateľa len v malej časti uplatneného nároku, ako aj neúspech odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne v 3 vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).